

Druk op de grasmatt

De intensieve melkveehouderij heeft zich de laatste negentig jaar langzaam verplaatst van het noorden en westen van ons land naar het oosten. Maar, net als in 1910 lopen de meeste koeien nog steeds in Friesland.

In 1910 liepen er ruim twee miljoen runderen op de Nederlandse velden. Ruim de helft van de rundveestapel – 1,1 miljoen stuks – bestond uit melkvee (koeien en kalveren). Friesland en Zuid-Holland waren de voornaamste weideprovincies. Friesland telde de meeste runderen, Zuid-Holland had weer de meeste melkvee.

Melkkoedichtheid

De provincie Utrecht had de hoogste melkkoedichtheid. Op 100 ha. land stonden gemiddeld 85 koeien. Zuid-Holland en Friesland hadden er 76 en 73 per 100 ha. De veehouders in Groningen en Zeeland boerden het meest extensief. In Groningen stonden 25 melkkoeien op 100 ha. landbouwgrond, in Zeeland zelfs maar 18.

Het aantal melkkoeien is toegenomen van 1,1 miljoen in 1910 tot 1,5 miljoen in 2000. Het is daardoor een stuk drukker geworden op de grasmatt. De huidige melkproducenten lopen gemiddeld met veel meer op een eenheid land: 77 melkkoeien per 100 ha. in 2000, tegen 55 per 100 ha. in 1910. Met 124 melkkoeien per 100 ha. is Utrecht thans nog steeds de meest intensief beweede provincie, gevolgd door Overijssel en Friesland, elk met 113 melkkoeien per 100 ha.

De intensieve melkveehouderij heeft zich

tussen 1910 en 2000 langzaam verplaatst van Zuid-Holland en Noord-Holland naar Overijssel, Gelderland en delen van Noord-Brabant. In Friesland lopen de meeste melkkoeien (260 duizend), Gelderland en Overijssel volgen daar kort op, met 240 duizend melkkoeien. Nagenoeg de helft van de melkveestapel staat in deze drie provincies.

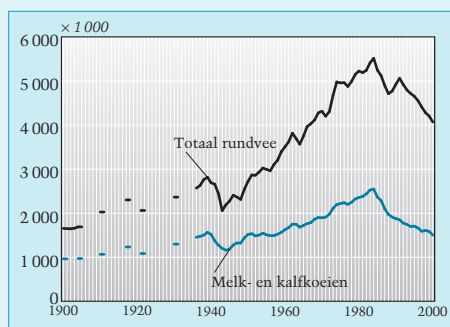
Melkgift

Onder invloed van, onder meer, een toenemende intensivering van het weidebedrijf, verbeterde veevoedingstechnieken en een doelmatiger aanfok is de melkproductiviteit van de koe de afgelopen eeuw vrijwel voortdurend toegenomen. Rond 1910 lag de jaarlijkse melkgift van een koe nog maar net boven de 2 500 liter. In 1925 was dit al 3 000 liter, in 1936/1939 lag de gemiddelde melkgift al boven de 3 500 liter. Inmiddels geeft een melkkoe al meer dan 7 000 liter per jaar. Dankzij deze geweldige productiviteitsstijging zorgen bijna anderhalfmaal zoveel melkkoeien in 2000 voor een viermaal zo grote melkplas als in 1910. ◀

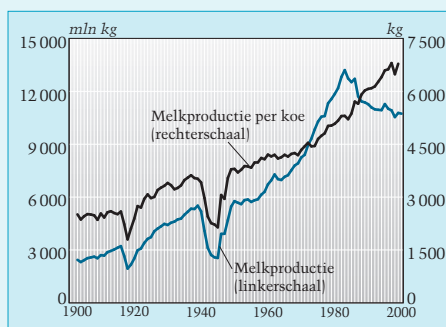
Ronald van der Bie

200 Jaar statistiek in tijdreeksen. CBS/Rijksuniversiteit Groningen. (Amsterdam 2000)

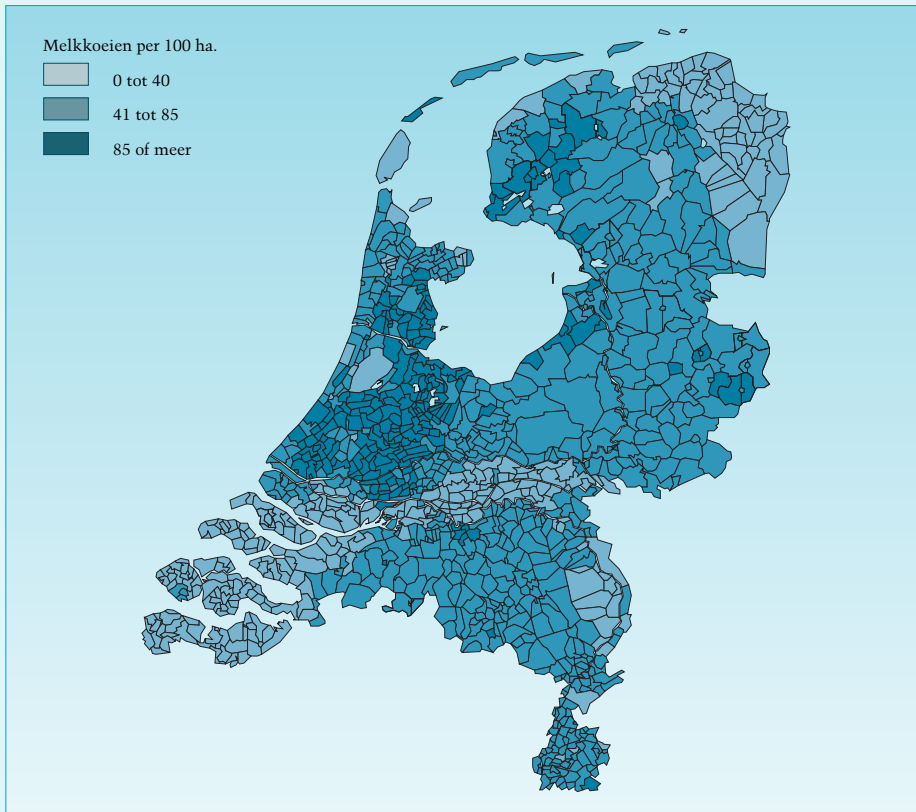
Rundvee

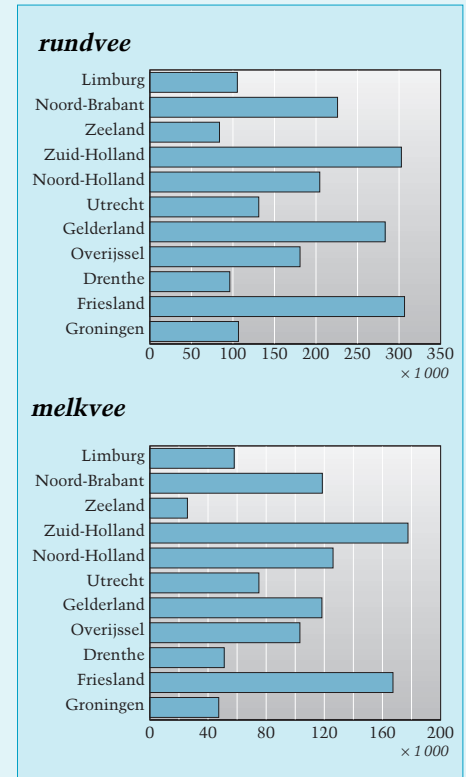
Melkproductie

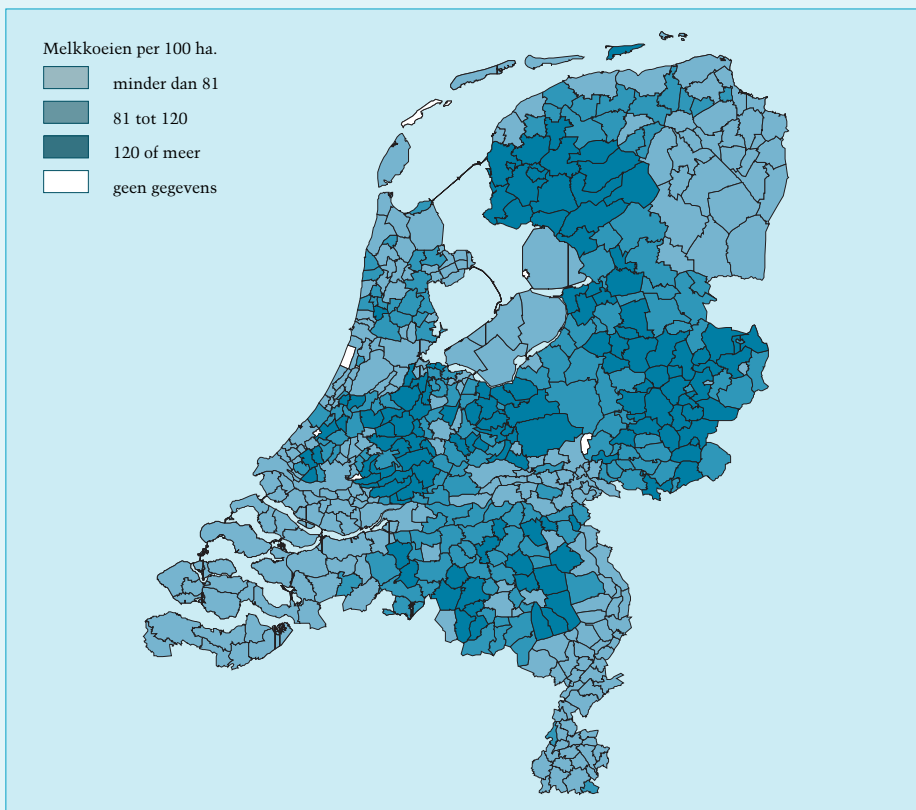
Melkvee, 1910

Rundveestapel, 1910

Melkvee, 2000

Rundveestapel, 2000

